

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

на тему: «Менеджмент кредитного портфеля фінансової установи»
(назва теми)

Виконавець:

студент 63 групи факультету **ФБС**

Орленко Оксана Борисівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н.,доц.,приват. проф.

(науковий ступінь, вчене звання)

Арутюнян Світлана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Основною метою банку, як і будь-якої комерційної установи, є отримання прибутку. Історично склалось, що банки отримували найбільшу частину прибутку саме надаючи позики. Кредитування, як явище виникло з розвитком товарно-грошових відносин. І по нині, банківські установи основною своєю ціллю бачать проведення кредитних операцій. Не зважаючи на те, що кредитування має високий рівень дохідності, воно несе за собою великі ризики.

Однією з проблем здійсненні реформування та становлення фінансово – кредитного механізму, а отже і розвитку банківської системи в цілому, є досить висока ризикованість кредитних операцій. Зазначимо, що першопричинами є: теоретична недосконалість питання захисту інтересів кредитора від кредитних ризиків, незадовільний фінансово-господарський стан суб'єктів підприємництва, невисока кадрова підготовка працівників банківської системи тощо.

Основна причина банківських банкрутств – неповернення раніше виданих кредитів. Через це доцільно контролювати якість роботи кредиту ще на стадії його використання, постійно перевіряти здатність позичальника повернути кредит, а також перевіряти забезпечення позички чи гарантії її повернення третьою особою. З огляду на економічну та політичну нестабільність в Україні, найкращою гарантією повернення кредиту є його забезпечення оскільки при виникненні негативних явищ, єдиним джерелом повернення кредиту для банку є реалізація заставленого майна. Використання кожної окремої форми забезпечення повернення кредиту залежить від різних обставин, серед яких можна виділити такі проблемні для банку як: перевірка платоспроможності гарантів та поручителів, прийняття в якості застави неліквідного майна, звернення стягнення на заставу, можливість погашення боргу страховою компанією з огляду на нерозвиненість страхового бізнесу в Україні та його слабку економічну базу тощо.

Багато економістів передбачають нову фінансову кризу восени 2020, тому зараз, як ніколи важливо сформувати якісний портфель не тільки пасивів, а й активів. Перед банками постало питання: як сформувати кредитний портфель, який буде найбільш дохідним та найменш ризикованим. Для цього потрібно переглянути підходи до вивчення фінансового стану позичальника та його репутації, а також зосередити увагу на підвищенні ефективності менеджменту кредитного портфелю.

Питання розробки та пошуку методів ефективного менеджменту кредитного портфелю банку недостатньо повно розкрито та розроблено зарубіжними та вітчизняними вченими. Існують загальні принципи менеджменту, які можна спрямувати в будь-яку сферу та для банківської сфери, особливо в розрізі кредитної політики потрібен більш детальний підхід.

Мета дослідження Мета даної роботи полягає у визначенні класифікації і методів управління та наданні пропозицій щодо покращення якісного стану кредитного портфелю АБ «Південний»

Завдання дослідження:

- Розглянути економічне визначення поняття «кредитний портфель» фінансової установи;
- Визначити основні засади менеджменту кредитного портфеля;
- Переглянути етапи розробки кредитної політики;
- Оцінити структуру та якість кредитного портфелю АБ «Південний»;
- Охарактеризувати фінансово-економічну та кредитну політику банку;
- Розглянути проблеми менеджменту кредитного портфеля банку «Південний» та надати рекомендації щодо їх вирішення.

Об'єкт дослідження є процес формування та управління кредитним портфелем комерційного банку, особливості формування фінансового менеджменту у банківській установі.

Предмет дослідження теоретико-методичні засади науково-методичного забезпечення та практичні аспекти менеджменту кредитного портфелю взагалі і портфелю акціонерного банку «Південний» зокрема.

Методи дослідження порівняння – порівняння нормативних показників досліджуваного явища з показниками, які є у банківській установі; аналіз – розкладання загального поняття «кредитний портфель» на його конкретні показники та, як наслідок, синтез; розрахунків – кількісне вимірювання показників; метод первинних статистичних спостережень; побудова математичних моделей. Для виконання практичної частини випускної роботи була використана програма Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження звітність банку ПАТ «Банк Південний». В якості інформаційної бази виступали законодавчі та нормативні акти, нормативно-інструктивні документи НБУ, монографії та наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, офіційні матеріали НБУ, статистична інформація, консолідована фінансова звітність ПАТ «Банк Південний».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (_50 найменувань) та 10-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 92 сторінки. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 10 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Оцінка менеджменту кредитного портфеля фінансової установи//«Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами», Київ, 2019

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи менеджменту кредитного портфеля фінансової установи» розглянуто сутність кредитного портфеля,

класифікація та методи менеджменту кредитного портфеля, етапи розробки кредитної політики.

У другому розділі «Аналіз управління кредитним портфелем АБ «Південний»» проаналізовано характеристики фінансово-економічної та кредитної політики фінансової установи, оцінку структури та якості кредитного портфеля АБ «Південний», оцінку дохідності та ефективності кредитної політики

У третьому розділі «Удосконалення менеджменту кредитного портфеля фінансової установи» виявлено проблеми менеджменту кредитного портфеля фінансової установи та запропоновано рекомендації щодо їх вирішення, надано пропозиції щодо залучення систем раннього попередження проблемних кредитів

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Проблеми банку «Південний»: 1) втрата довіри з боку населення; 2) кризові явища в економіці; 3) тіньова економіка; 4) брак якісних позичальників, тобто позичальників, які можуть офіційно підтвердити свою платоспроможність; це стосується як юридичних, так і фізичних осіб; 5) високий кредитний ризик; 6) зволікання з визначенням кредитів проблемними; 7) махінації з боку позичальників; 8) в окремі роки банком були порушені нормативи Н7 та Н9; 9) від'ємний показник ефективності менеджменту кредитного портфеля.

Для усунення вище згаданих проблем автором було запропоновано наступні шляхи вирішення: 1) зміцнення соціально-економічного становища в країні, через збільшення оплати праці, соціальної підтримки незахищених верств населення, підвищення загального рівня життя населення; 2) підвищення фінансової грамотності населення; 3) захист прав позичальників та кредиторів; 4) використання механізмів реструктуризації й списання боргів; 5) використовувати кредитне страхування; 6) диверсифікація банківських продуктів; 7) підвищувати кваліфікацію працівників банку; 8) залучення систем раннього попередження проблемних кредитів.

АНОТАЦІЯ

Орленко О.Б., «Менеджмент кредитного портфеля фінансової установи», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Фінансовий та страховий менеджмент»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес формування та управління кредитним портфелем комерційного банку, особливості формування фінансового менеджменту у банківській установі..

У роботі розглядаються теоретичні аспекти поняття «кредитний портфель». Проаналізовано фінансово-економічну та кредитну політику банку «Південний». Досліджено структуру та якість кредитного портфеля. Визначено основні проблеми АБ «Південний» та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: банк, кредитний портфель, менеджмент, НБУ, кредитна політика.

ANNOTATION

O.B. Orlenko, «Management of a loan portfolio of a financial institution»,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, Banking and Insurance» under the
program «

Financial and insurance management»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters. Object of study
the process of formation and management of a commercial bank's loan
portfolio, peculiarities of financial management formation in a banking institution..

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the concept of "loan
portfolio". The financial-economic and credit policy of the bank «Pivdenny» is
analyzed. The structure and quality of the loan portfolio were investigated. The main
problems of JSC “ Pivdenny ” and ways of their solution are suggested.

Keywords: bank, loan portfolio, management, NBU, credit policy.